Program
Virkemidler for regional FoU og innovasjon – VRI

Konkurransekraft og nyskapingsevne i Rogaland

Rogaland har en lang industriell historie, og sammen med naturgitte forutsetninger ligger forholdene godt til rette for verdiskaping innen VRI-satsingene energi, mat og maritim.

VRI handler om regional verdiskaping. Aktører fra ulike fagmiljøer samarbeider, på tvers av akademiske og praktiske skillelinjer, og deler sin kunnskap med hverandre. Samtidig som flere bedrifter skal arbeide med utvikling via forskning, kan forskningsmiljøene benytte bedriftene og deres ansatte i undervisningen. Slik oppstår nyskaping og kunnskapsutvikling. Geografisk nærhet mellom aktørene legger forholdene godt til rette for de generelle målsetningene i VRI-satsingen.

Tre satsingsområder
Rogaland har sterke industrielle klynger innen mat, energi og maritim sektor, og VRI Rogaland skal bidra til god konkurranseevne ved utnyttelse av tilgjengelige ressurser og drivere som nyskapingsevne, internasjonale trender og livskvalitet.

Energi
Rogaland er det tyngste energifylket i Norge og er sentrum for olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel. Fylket er også en stor vannkraftprodusent. Med utgangspunkt i miljøutfordringene satses det sterkt på fornybar energi (sol, vind, bølger, tidevann, biomasse). Etablerte virksomheter med suksess innen olje- og gassteknologi søker å utvikle seg i retning av alternativ eller ren energi. VRI bidrar til å skape arenaer for samhandling og samarbeid mellom de ulike aktørene. Dermed kan små selskaper med spesialkompetanse og ideer møte ressurssterke partnere for videre utvikling av konsepter. Blant annet brukes virkemidler som regional foresight og dialog og bred medvirkning.

Mat
Rogaland er det fremste matfylket med betydelig aktivitet og volum innen både landbruk og havbruk/fiskeri. Fylket har lange tradisjoner og er ledende innen utvikling og etablering av oppdrettsnæringen. Næringsutviklingen har fokus på økt produksjon og foredling, måltidsopplevelse, innovasjon og levende nettverk mellom næringslivsaktørene. VRI skal bidra til erfaringsutveksling med andre bransjer samt arbeide i enkeltbedrifter for å styrke den interne innovasjonsevnen gjennom virkemidler som dialog og bred medvirkning og kompetansemegling.

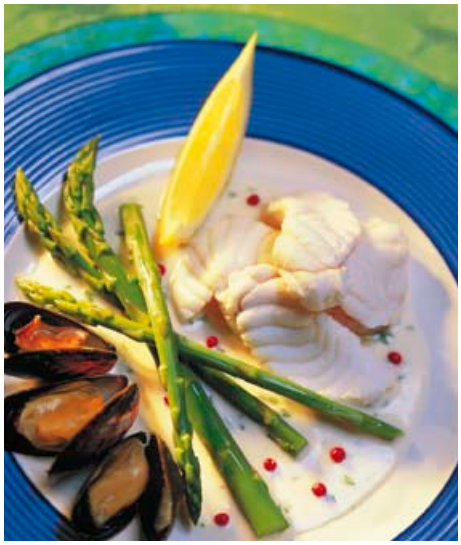

foto: Østensjø Rederi AS

VRI (Virkemidler for Regional FoU og Innovasjon) startet i 2007 og er et 10-årig program i regi av Forskningsrådet. Programmet skal fremme innovasjon, kunnskapsutvikling og verdiskapning i regionene gjennom FoU-samarbeid mellom næringsliv og forskningsmiljøer. VRI består av et samhandlingsprosjekt og minst ett innovasjonsforskningsprosjekt i hver region.

Eksempler på virkemidler i VRI

Personmobilitet – prosjekter som gjør det mulig for studenter, forskere og næringslivsfolk å krysse institusjonelle grenser og skaffe seg erfaring fra – og selv bidra i – nye miljøer.

Kompetansemegling – en ordning der en kvalifisert rådgiver (megler) hjelper bedrifter til å finne rett forskingskompetanse.

Dialog og bred medvirkning – en samarbeidsform som trekker de ansatte med i innovasjonsarbeidet, og der aksjonsforskere bistår i prosessen. Denne samarbeidsformen kan brukes både i bedrifter, i nettverk og på regionalt nivå.

Regional foresight – en tilrettelagt, deltagerbasert prosess for å forstå fremtidige utfordringer. Prosessen kan brukes til å skape oppslutning om en regional agenda for FoU og innovasjon.

Regional dialogkonferanse – en møteplass der de regionale aktørene kan bli kjent med hverandres kompetanse og roller og utvikle en felles forståelse av hva de kan gjøre sammen.

Forprosjektmidler – finansiell støtte som stimulerer bedrifter til økt bruk av FoU.

Maritime næringer
Rogaland er et av landets sterkeste miljøer for maritime næringer, med spesiell tyngde innen petromaritim virksomhet. De maritime virksomhetene er globale aktører. Utfordringen er å bidra til videreutvikling i denne næringen for å styrke kompetansenivå og konkurranseevne.

VRI skal bidra til å drive innovasjonsprosesser for nye inntjeningsområder med utgangspunkt i dagens kjernevirksomhet og engasjere medlemsbedriftene til å nå nye markeder samtidig som ny kompetanse bygges opp. Virkemidler som brukes er personmobilitet, dialogkonferanser og regionale læringsarenaer.

Forskningsprosjektet
Prosjektet skal finne ut hvordan økt kompleksitet kan kombineres med forbedret samhandling om innovasjon gjennom et bevisst og orkestrert samspill og hvordan innovasjonspotensialet i det regionale næringslivet kan virkeliggjøres gjennom aktiv tilrettelegging for samhandling mellom bedrifter, forskningsinstitusjoner og virkemiddelapparatet på regionalt nivå. Samtidig støttes det opp under de tre valgte satsingsområdene, som alle har ulike utgangspunkt for innovasjon. Metoder som anvendes er aksjons- og følgeforskning.

Organisering
Prosjekteier og prosjektleder er Rogaland fylkeskommune. Forskningsprosjektet eies og ledes av International Research Institute of Stavanger - IRIS. Andre samarbeidspartnere er Universitetet i Stavanger, Høgskolen Stord/Haugesund, Polytech AS, Bioforsk Vekst, Haugaland Kunnskapspark, Innovasjon Norge og Forskningsrådet.

Kontaktperson samhandlingsprosjektet
Prosjektleder Helen Roth, Rogaland fylkeskommune
Telefon: 51 51 69 21 / 974 75 527
helen.roth@rogfk.no

Kontaktperson forskningsprosjektet
Prosjektleder Ragnhild Wiik, IRIS
Telefon: 51 87 50 83
ragnhild.wiik@iris.no

Nettsted: www.vri.rogfk.no

Norges forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Utgiver
© Norges forskningsråd
Virkemidler for regional FoU og innovasjon – VRI
www.forskningsradet.no/vri

Profilbilde, side 1: M. M. Malvin

Programkoordinator
Åse Kaurin
Telefon: 412 94 751
aak@forskningsradet.no

Konsulent
Idun H. Alhajjam
Telefon: 22 03 74 78
iha@forskningsradet.no

Layout
Nucleus AS

Trykk
Allkopi

Opplag
500

Oslo, april 2009